

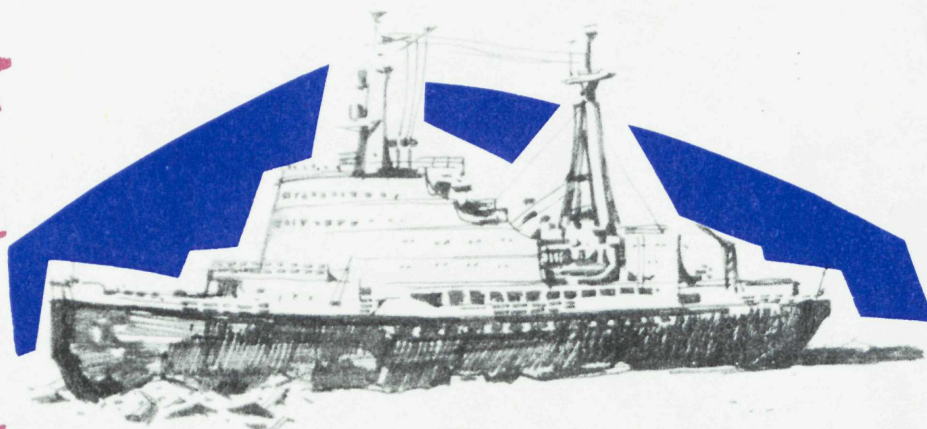
TÄHEKE

NR. 4 1967

LENINI- NIMELINE...

LENINI JUHTIMISEL LOODI MEIE VABA JA TÖÖKAS KODUMAA. TEMA ÕPETUSE JÄRGI EHITAME UUT, ÕNNELIKKU TULEVIKKU – KOMMUNISMI. SELLEPÄRAST AUSTAB JA ARMASTAB RAHVAS SUGAVALT LENINIT. TALLE ON PÜSTITATUD AUSAMBID. TALLE PUHENDATAKSE LUULETUSI, MUUSIKA- JA KUNSTITEOSEID. TEMA NIMI ON ANTUD LINNADELE, TANAVATELE, VALJAKUTELE, TEHASTELE, KOOLIDELE.

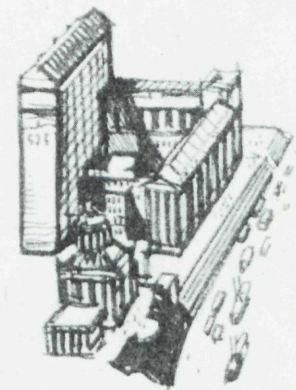
AATOMIJÄÄLÖHKUJA

Selle suure ning võimsa laeva ehitasid esimesena maailmas nõukogude teadlased, insenerid, töölised. Üle 500 meie maa tehase saatis laeva jaoks materjale ja seadmeid. Jäälõhkuja on 134 meetrit pikk. Seal on 554 ruumi. Kui nende ruumide suurus kõik kokku arvutada, siis saame nii palju põrandapinda, kui palju on vaja 900 kahetoalisele korterile. Kolm võimsat aatomimootorit panevad laeva liikuma. Ta sõidab kiiresti, ligemale 35 kilomeetrit tunnis. Kui tavaline

jäälõhkuja peab iga mõnekümne päeva järel kütust hankima, siis aatomijäälõhkuja kütusemuret ei tunne. Kütusevaru täiendamata võib ta mitu korda ümber maakera sõita. Lenin unistas nõukogude teaduse suursaavutustest. Uheks suursaavutuseks ongi aatomijäälõhkuja. Sellepärast andis rahvas jäälõhkujale Lenini nime. Aatomijäälõhkuja „Lenin“ rajab paksumast sadamasse. Ta on rahuliku töö ning teaduse teenistuses.

RAAMATUKOGU

Lenin kirjutas, et raamatud peavad kuuluma rahvale. Raamatukogusid peab olema kõikjal meie maal. Nii see nüüd ka on. Meie kodumaal on tuhandet-tuhandet raamatukogud. Neist kõige suurem asub Moskvast. See on ühtlasi üks maailma suurimaid. Selles raamatukogus käis Lenin. Ta laenutas raamatuid ja töötas pikki tunde lugemissaalides. Nüüd kannab raamatukogu Lenini nime. V. I. Lenini nimelises NSV Liidu Riiklikus Raamatukogus on ligemale 25 miljonit trükiteost. Seal on raamatuid kõikide maailma rahvaste kirja keeles. Ka niisuguseid vahast raamatuid, mis on üle 800 aasta vanad. Üks vana hiinakeelne raamat koosneb üle viiest tuhandest köitest. Pidevalt saab raamatukogu juurde trükiteoseid sajalt maalt. Igal aastal külastab Lenini-nimelist raamatukogu kaks korda nii palju inimesi, kui on Eestis elanikke.

Joonistanud O. SOANS

KÕRGEIM MÄETIPP

Tadžiki ja Kirgiisi NSV piiril asub Nõukogudemaa kõige kõrgem mäetipp. See on kaetud igilume ja -jääga ning küünib pilvedesse. Mäetipp on üle seitsme kilomeetri kõrgune. Kui 33 aastat tagasi grupp nõukogude alpiniste esmakordselt mäetipu vallutasid, andsid nad sellele Lenini nime. Nii austasid nad Leninit. Ka eesti mäeronijad on Lenini nimelisele mäetipule jõudnud. Kõiki mäetipu vallutajaid autastatakse niisuguse märgiga, nagu joonistusel näed.

BORIS MIKK

Aprillivihm,

SERGEI POGORELOVSKI

„VIHM, VIHM,
MIKS SA SAJAD,
MIKS SA, VIHM,
MEID TUPPA AJAD?“

„VIHMAVEEGA
UHAN MAAD,
UHAN,
UHAN
PUHTAKS TA.

UHAN UUEKS KATUSED,
AIAD, TÄNAVAD JA TEED.
VÄRAVAID JA PLANKE UHAN,
PUID JA PÕÕSAID VEEGA UHAN,
ET KÕIK ESIMESEKS MAIKS
OLEKS KORRAS,
OLEKS PUHAS.“

Tõlkinud HELJO MAND

Illustreerinud A. VENDER

PILVELÖHKUJA

TUNNE OMA
KODUKANTI!

Talvel hakkasid ekskavaatorid Tallinna Keskväljakule tohtu suurt auku kaevama.

„Mis siia tuleb?“ pärisid poisid, kelle koolitee sealt mööda viis.

„Tallinna kõige kõrgem maja,“ ütlesid töömehed.

Uhel päeval läksid 2. keskkooli II klassi oktoobrilapsed külla instituuti „Eesti Projekt“. Seal töötab arhitekt Henno Sepman, kes koos oma seltsimeestega kõrghoone välja mõtles. Kõrghoone pilt oli laual. Nüüd läks lahti niisugune jutt.

Peeter: „Mis maja see on?“

Arhitekt: „See on kahekümne kahe korrusealine hotell. Tema kõrgosas asub 428 tuba, kõrvaltiibades restoranid ja kohvikud.“

Peep: „Kui kaugele niisuguse maja katuselt paistab?“

Arhitekt: „Väga kaugele. Terve Tallinn on nagu pihu peal. Ilusa vaate pärast ehitatakse maja viimasele korrusele samuti kohvikud.“

Aili: „Siis peab vist mitu lifti olema?“

Arhitekt: „Hotellis on neli kiirlifti. Igaühesse mahub korraga kümme inimest.“

Hillar: „Kuidas nii kõrgele majale vundament tehakse?“

Arhitekt: „Selleks seatakse üles rammimismasin. See taob maasse pikad raudbetoonist vaiad. Need lüüakse umbes kahekümne meetri sügavusele. Siis tulevad kivikihid vastu. Meie maja jaoks läheb 150 vaia.“

Juhan: „Kas hotelli külalistele tehakse saun ka?“

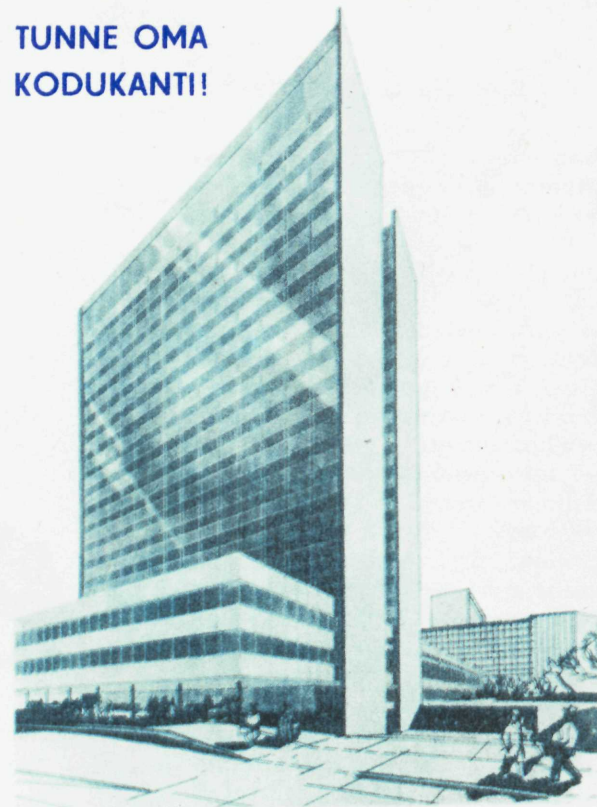
Arhitekt: „Jah. See tuleb keldrikorrusele.“

Mart: „Millest niisugusel majal seinad ehitatakse? Kas telliskividest või paneelidest?“

Arhitekt: „Ei ühest ega teisest. Maja tuleb monteeritavast raudbetoonist. Sellise ehitusviisi puhul ei pea maja välisseinad raskust kandma. Need tehakse õhukesed ja kaetakse dolomiitplaatide ning alumiiniumtahvlitega.“

Avo: „Kui palju Tallinna kõige kõrgem maja maksma läheb?“

Arhitekt: „Ule kuue miljoni rubla.“

Vanad krokodillid

KALJU KANGUR

Vanad krokodillid
peavad ostma prillid.

Sest et sabad on neil
hirmus-hirmus pikad,
nii et sabaotsad
silmist kaovad ikka.

Sest et sabad on neil
nõnda pikad-pikad,
et seal sõitu teevad
kelmid neegriplikad.

Küll on võrukaelad!
Mida oskad kosta:
sõidavad, ja keegi
piletit ei osta . . .

Kõik seal ümberringi
rõkkab kisast-kärast.

Ja just sellepärast,
ja just sellepärast
vanad krokodillid
peavad ostma prillid.

Limusiin

OLIVIA SAAR

Ahv avas poe
ja pani vitriini
punase ninaga limusiini.
Ostjaskond tuli
ja tahtis vitriinist
osta liikuvat limusiini.

Limusiin kauaks
jäi seisma vitriini,
sest et autopoes
polnud bensiini.

Ahv sulges poe
ja võttis vitriinist
seismisest unise limusiini.
Sikutas eest
ja tõukas takka –
auto bensiiniga
liikuma hakkas.

Tahad, ma ütlen, milles on asi:
nõnda tekkiski MANGUMASIN.
Ei tema tilka bensiini vaja,
sõidab, kui soovid, kogu aja.

Illustreerinud E. VALTER

Aabitsakuke kevadelaul

ELLEN NIIT

„KIKERIKII!”
KIRES AABITSAKUKK,
„KOOLIPOISS JUKK,
KÄES TALVEL ON HUKK!
LAHTI LÄKS VEE EEST
JÄÄRAUDNE LUKK.
KUKKE KURGUS ENT SEE-EEST
ON LAULMISE TRUKK.
LOLL KUKK ON SEE KUKK,
KES ON VAIT NÜÜD KUI SUKK.”

LEHVITAS TIIBU
AABITSAKUKK
JA TÕUSISKI LENDU.
JA IMESTAS JUKK.
TÄHTI AABITSAKUKK PUDENES
RIBADI-RABA,
ÕHUS VIRVLES VEEL KUKKE
VIKERKAARSABA,
NING AABITSA KANEST
KUKK OLIGI VABA.

PLANGULE LENDAS
AABITSAKUKK
JA TOAST JOOKSIS VÄLJA
EHMUNUD JUKK.
„KIKERIKII! KIKERIKII!”
– AABITSAKUKK
LAULIS PLANGU PEAL NII –

„AABITSAKUKK ÜLE
ON KASVANUD JUKK.
TARBETUD TALLE
ON AABITSA JA KUKK.

Illustreerinud V. HURT

KEVAD ON KÄES
JA ÕHK ON KUI SAMET,
KUKKELE PASSIB NÜÜD
LAULIKUAMET.

KEVADE AJAL,
KIKERIKII,
AABITSAKUKK
OLGU AABITSAKUKK PRII!”

JUKKUL SIIS KAH
VENIS NAERULE HUUL.
VÕTTIS PALLI,
JA OLIGI LÄINUD
KUI TUUL.

Lumi- kelluke ja Plekist Elevant

HELJO MÄND

Esimene Lumikelluke pistis pea mulla alt välja. Katuseräädast küljes rippus suur veetilk. Ta nägi lumikellukest, hüppas maha ja tervitas teda:
„Trinn!”
„Trinn-trinn!” vastas Esimene Lumikelluke oma õit tilistades. Talle meeldis nii väga tilistada ja ta tilistas kõigile – kaharale männile, kes mühas ta pea kohal, pilvele, kes ujus taevast, ja

tuulele, kes jooksis mööda. Tema tilina peale ärkasid ka teised lumikellukesed, tõusid püsti ja hakkasid kaasa mängima. Ainult üks lumikelluke vaikus.

„Miks sina ei tilista?” küsisid teised.

„Ma ei saa. Mul ei ole ruumi.”

„Sul ei ole ruumi?” naersid teised lumikellukesed ja pistsid pead kokku. „Tinn-tinn-tinn, kuidas sul ruumi ei ole, kui me oleme aias ainukesed lilled?”

„Ma ei tea,” ütles Vaikiv Lumikelluke, „aga iga kord, kui ma tahan tilistada, puutub mu õis Plekist Elevanti vastu ja mu hääl ei hakka helisema.”

„Kust see Plekist Elevant sinna tuli?” küsis Esimene Lumikelluke.

„Ma ei tea,” vastas Vaikiv Lumikelluke. „Minu meelest on ta siin terve talve olnud.”

„Aja ta minema,” ütlesid teised.

„Ma ei saa, ta magab alles talveund.”

„Tinn-tinn-tinn,” naersid lumikellukesed, „äratame selle vana unimütsi üles!” Ja kõik hakkasid üksteise võidu tilistama.

„Tinn-tinn-tinn!“ alustas Esimene Lumikelluke heledalt.

„Rinn-rinn-rinn!“ laulsid teised lumikellukesed kaasa.

„Trinn-trinn!“ hüppasid tilgad katuseräästalt.

„Vhiüüt!“ vilistas kuldnokk sekka.

„Juhhei!“ hüüdis tuul.

„Uh-hei!“ mühas mänd.

Terve aed oli laulu täis. Kõik aitasid elevanti äratada.

Plekist Elevant ärkas. Pilutas üht silma, nägi päikest. Pilutas teist silma, nägi lumikellukesi. Tahtis siis haigutada, kuid suu ei läinud lahti.

„Kevad on käes,“ ütles Vaikiv Lumikelluke.

Ent Plekist Elevant ei vastanud. Ta oli nii kaua lumes lamanud, et oli läinud üleni rooste ning muutunud täiesti tundetuks. Tal oli ükskõik, kas oli talv või kevad.

„Vaata, kui ilus on ümberingi!“ sosistas Vaikiv Lumikelluke.

Ent Plekist Elevant ei tahtnud vaadata. Tal oli raske oma plekist silmi lahti hoida. Pealegi ei tundnud ta

ilust rõõmu, sest ta süda oli ju roostes.

„Sa mine jalutama,“ ütles Vaikiv Lumikelluke.

Elevantile tuli meelde, et kunagi ammu-ammu oli ta jalutanud. Ta tahtis proovida, kas ta oskab veel käia. Sirutas üht jalga, see oli kange. Sirutas teist, see oli veelgi kangem. Kõik neli jalga olid kanged. Ja ta ei saanudki püsti tõusta.

„Ma olen liiga roostes,“ ütles ta.

„Juhhei!“ tuli tuul ja puhus rooste ära.

Elevant püüdis uuesti tõusta. Nüüd küll jalad liikusid, aga jõudu ei olnud. Mitte natukestki.

„Mis mul viga on?“ mõtles ta. Ja äkki tuli tal meelde, et tal on vedru, mis enne käimist üles keeratakse.

„Mul on vedru maas,“ ütles Plekist Elevant lumikellukesele, „ma ei saa seda ise üles keerata.“

Lumikelluke proovis, ei osanud. Tuul proovis, ei tulnud midagi välja. Ka kuldnokk ei saanud hakkama. Mitte keegi ei suutnud Plekist Elevanti aidata. Vedru võisid üles keerata ainult lapsed.

Lumikellukesed, tuul, mänd,

pilved, päike ja kuldnokk hakkasid üheskoos lapsi õue kutsuma.

„Uhhei!“ mühas mänd.

„Juhhei!“ hüüdis tuul.

„Vhiüüt!“ vilistas kuldnokk. „Trinn-trinn!“ hüppasid tilgad katuseräästalt.

„Rinn-rinn-rinn!“ tilistasid lumikellukesed.

Nende laul oli nii tugev, et kostis tuppa. Lapsed kuulsid seda ja jooksid aeda.

„Oh kui palju lumikellukesi on väljas!“ hüüdsid nad, „Ja kui pehme tuul! Ja kui soe päike! Ja kuldnokk laulab!“

„Ja meie elevant! Meie kadunud elevant on siin. Proovime, kas ta veel käib?“

Kõige pisem jooksis tuppa, tõi võtme ja keeras elevanti üles. Plekist Elevant hakkas ragisedes ja rigisedes kohmakalt käima. Ta läks Vaikivast Lumikellukesest aeglaselt mööda ja noogutas talle pead.

„Tinn!“ hüüdis Vaikiv Lumikelluke, kes polnudki enam vaikiv.

„Sul on päris tore laul. Ma tulen sind homme veel kuulama,“ ütles Plekist Elevant ja astus lastega koos maja poole.

Jänessed

UNO LEIES

ÜKSKORD METSAS KOHTUSIN
JANKUPEREGA.

JÄNESED, NII NAGU IKKA,
KÕIK ON ARA VEREGA.

ÜKS NEIST
PEITIS ENDA MAHA
ÜMMARGUSE KÄNNU TAHA...

TEINE
KOLMENI VEEL LUGES
JA SIIS PÕÖSA SISSE PUGES...

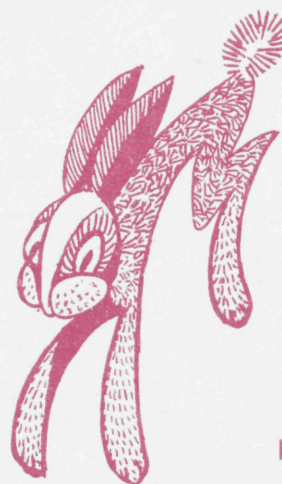
KOLMAS
HÜPPAS SUURDE AUKU,
NAGU OLEKS KUULNUD PAUKU...

NELJAS
NÄGI LÖPPU ETTE,
KARGAS SUMDI KRAAVIVETTE...

VIIES
JOOKSIS PILLA-PALLA
SUURE HEINAKUHJA ALLA...

KUUES
RONIS KUUSE OTSA...
EHMATUSEST MAHA POTSAS!

NUUD TA
PUU ALL SEISAB ÜKSI,
HIRMUST VÄRISEVAD PÜKSID...

OKÜLA HUNDILAANE

POJU

LUGU KESEST

VENDA SÖELSEPP

MUINASJUTUVÕISTLUSEL
AUHINNATUD III PREMIAGA

Elasid kord paps ja mamps. Nendel oli pojuke. Paps ja mamps olid vanad ja rumalakesed, sest nad töötasid ja pidasid pojukest ülal. Pojuke oli aga noor ja targake, sest tal olid pikad salkus juuksed ja transistorradio, ta ei töötanud kusagil ega viitsinud õppida ning elas papsi-mampsi kulul.

Nõnda läks mitu aastat mööda. Uhel päeval aga ütles paps pojukele:

„Meie emaga oleme vanad ega suuda sind enam ülal pidada. Pead nüüd enda eest ise hakkama hoolt kandma. Mine neljapäeva õhtul, kui tänaval lõnkumisest aega saad, linnast välja teeristile ja täida selle soov, kes sulle vasakut teeharu pidi vastu tuleb.“

Neljapäeva õhtul riputas pojuke transistorradio kaela ja lonkis teeristile. Ta ei saanudki kaua oodata, kui vasakut teeharu pidi tuli imelik mees: pika-pika punase kaela ja piskese peaga, mis suitsu välja ajas.

„Hea noormees,“ ütles mees, „aita mind: pöruta mulle rusikaga selga, sest mul on hing kinni.“

„Võib ka,“ venitas pojuke ja virutas mehele hea võmmu selga.

„Aitäh,“ lausus mees, „näe, kohe läks hingamine lahedamaks. Ma ei jää sulle heategu võlgu. Utle, mida sa soovid: ma olen kõikide vabrikute ja tehaste haldjas Fabian Vabrikov ja võin kõik...“

Pojuke mõtles veidi ja ütles:

„Tee nii, et iga vabrik ja tehas teeks minu jaoks igal aastal ühe paari kingi, ühe ülikonna, ühe mantli ja igasuguseid muid asju. Mis see hulga peale ära ei ole – ühte heategijat ülal pidada!“

„Hästi,“ lausus haldjas Fabian Vabrikov, „võid aasta pärast oma tasu järele tulla.“

Pojuke läks rõõmsal meelel koju ja ütles:

„Paps ja mamps, pidage mind veel aasta ülal, siis olen rikas mees.“

Aga et ta tahtis veel rikkamaks saada, siis läks ta järgmise neljapäeva õhtul uute saamalootustega jälle teeristile. Vaevalt oli ta sinna jõudnud, kui keskmist teeharu pidi tuli imelik mees: tohutu suurte kühvlimoodi kätega.

„Hea noormees,“ ütles mees, „mu käed külmetavad koledasti, soojenda neid veidike.“

„Võib ka,“ venitas pojuke ja süütas tiku ning kõrvetas mehe käsi.

„Aitäh,“ ütles mees, „näe, kohe andis külmavalu järele. Ega ma sulle heategu võlgu jää – ütle, mida sa soovid. Mina olen kõikide kaevanduste haldjas Eberhard Ekskavaatorson ja võin kõik...“

„Tee nii, et iga kaevandus iga päev mõne tüki kivisütt või põlevkivi minu jaoks kõrvale paneks. Mis see hulga peale ära ei ole – ühte heategijat ülal pidada!“

„Olgu,“ lausus haldjas Eberhard Ekskavaatorson, „tule kahe aasta pärast oma palgale järele.“

Kolmandal neljapäevaõhtul oli pojuke aeg-

sasti teeristil. Varsti tuli paremat teeharu mööda longates imelik mees: kangesti kure moodi, pika nina ja kondise kaelaga.

„Hea noormees,“ ütles mees, „ma väänasin jala välja, venita ta paigale.“

„Võib ka,“ pomises pojuke ja virutas mehele hea kolaka vastu sääri.

„Aitäh,“ ütles mees, „näe, kohe andis valu järele. Tasun sulle selle heateo – ütle, mida sa soovid! Mina võin kõik: olen nimelt kõikide ehituste haldjas Kristofor Kraanmann.“

„Tee nii, et igal ehitusel üks kivi minu nimele seinu müüritaks. Mis see hulga peale ära ei ole – ühte heategijat ülal pidada!“

„Olgu,“ lausus haldjas Kristofor Kraanmann, „tule kolme aasta pärast oma palgale järele.“ Nüüd läks pojuke uhkena koju ja ütles:

„Paps ja mamps, olen nüüd aasta pärast pururikas mees. Ainult pidage mind seni ülal.“

Paps ja mamps pidasid tarka pojukest veel aasta ülal. Siis läks tark pojuke jalatsivabrikusse, võttis paari kõige ilusamaid kingi ja tahtis tulema tulla. Aga haldjas Fabian Vabrikov oli seal nagu võluväel:

„Ei see ole sinu kingapaar.“

„Missugune siis?“ küsis pojuke.

„Otsi,“ vastas Fabian Vabrikov, „meie kaubas ei olnud niisugust tingimust, et peame sinu omadele nime peale kirjutama.“

Tark pojuke hakkas kingi sorteerima, et omasid leida. Pool aastat sorteeris, pakkis ja ladus ta päev päeva kõrval kingi, saapaid ja susse, kuni Fabian Vabrikov lõpuks lubas tal ühed võtta. Teine pool aastat otsis ta rõivavabrikus oma ülikonda, kuni aasta lõpuks sai ka selle. Et kaks aastat oli möödunud, siis läks tark pojuke lähimasse kaevandusse oma palga järele. Aga niipea kui ta vagonetitäre põlev-

kivi tahtis kõrvale kärutada ja endale võtta, oli haldjas Eberhard Ekskavaatorson seal ja ütles: „Ei, see pole sinu.“

„Aga missugune siis minu on?“

„Otsi, ehk leiad. Meil ei olnud niisugust kaupa, et sinu kivitükkidele nimesilte peale kleepida.“ Ja tark pojuke hakkas põlevkivi sorteerima ning oma tükke otsima. Terve aasta sorteeris, otsis ja kärutas, aga aasta lõpukski ei leidnud. See-eest teenis ta kenakese summa raha.

Siis oli kolm aastat möödas ja pojuke läks oma korterit saama. Ta astus esimesse ettejuhtuvasse majja ja tahtis kõige suurema, ilusama ning parema korteri omaks tunnistada. Aga kõksti! oli seal haldjas Kristofor Kraanmann ja ütles:

„Ega see ole sinu korter.“

„Kuidas ei ole? Aga sinu lubadus?“

„Sina tahtsid ainult igalt ehituselt ühte kivi. Leia siis need kivid, too ühte kohta kokku ja ehita maja. Siis on see sinu.“

Ja pojuke hakkas oma kive otsima, ei leidnud neid aga kuidagi. Nõnda töötas ta ehitusel terve aasta, kandes kive, segades mörti ja ladudes müüri.

Sedaviisi läks neljas aasta mööda.

Aga viienda aasta ühel ilusal päeval astus koduuksest sisse igate moodi viks ja viisakas noormees ja hüüdis:

„Tere, ema ja isa! Lollike pojuke on koju jõudnud! Teie peate nüüd puhkama, mina hakkän tööle.“

Küll oli nüüd rõõmu selles peres! Pojuke istus laua taga, juuksed korralikult pöetud, transistorradio mängimas raamaturiulil lõbusat tantsulugu, ema-isa istusid ka laua taga, aga aukohale olid pandud Fabian Vabrikov, Eberhard Ekskavaatorson ja Kristofor Kraanmann.

ÜLITARK MASIN

Arvutusmasinal on hea mälu. Ta võib ajaloolisi sündmusi ja aastaarve ajaloolasele meelde tuletada...

... võib isegi nagu magnetofon muusikapala mängida, aga ka ise viisi luua, ning võib palju muudki kasulikku teha.

Esikaanel on huvitav pilt: arvutusmasin mängib tikumängu. Ja kuidas veel! Mängib nii, et alati on võidumees. Tema rinna ees tulinoõbid muudkui säravad. Nii avaldab masin võidu üle rõõmu. Katsu vaid kordki masinat petta, pisutki valesti mängida, kohe on ta solvunud. Tema tulinoõbid hakkavad pilkuma ja enam ta edasi ei mängi.

Arvutusmasinat kasutatakse raskete ja keeruliste arvutusülesannete lahendamiseks. Ta arvutab ju ütlemata kiiresti ning täpselt. Inimene seda ei suuda. Näiteks mõne ülesande arvutamiseks võib inimesel kuluda terve päev või isegi aasta. Aga masinal? Kell on vaevalt paar-kolm korda jõudnud tikk-takk ütelda, kui masinal on see keeruline ülesanne juba lahendatud.

... võib raamatuid kiiresti ja veatult ühest keelest teise tõlkida...

Kuigi arvutusmasin on ülitark, ei suuda ta inimese abita arvutada, tõlkida ega midagi meeles pidada. Inimene juhhib masina tööd ning annab talle tööks teadmisi, nn. programmi.

Joonistanud H. SAMPU

Lõuna-Ameerikas on maa, mille nimeks Ekuador. Seda maad läbib lõputult pikk ja lai Andi mäestik. Mägede kõige kõrgemad kaljused tipud ulatuvad pilvedesse. Need on kaetud lume ja jääga. Siit voolavad hiiglakiirusega sügavasse orgudesse vahust kobrutavad ojad ja jõed. Mägedes on ketšuaate kodupaik. Ketšuaad on üks paljudest indiaani rahvastest. Kord oli see rahvas suur ja võimukas. Orgudes asusid uhked külad, lokkasid viljapõllud. Linnas olid kindlused, lossid, kivimajad. Kuid siis tulid mere tagant valged inimesed. Nad võtsid indiaanlastelt maa, lõhkusid linnad ja põletasid külad. See oli ammu, mitusada aastat tagasi. Nüüd on ketšuaatel mägedes madalad kiviõnnid.

Ühes onnis elab isa, ema, vendade ja õdedega ka see indiaani poiss, keda pildil näed. Onnis on hämar, sest tillukesest aknaavast tuleb sisse vähe valgust. Ja ka sooja on seal vähe, kuigi ema ei lase leel lõkketuld kunagi kustuda. Õues puhub ju alatasa jahe mägi-tuul. Kui indiaani poiss õue läheb, paneb ta selga laamavillast kootud kampsuni. Ule pea tõmbab õlgadele pontšo. Pontšo on laamavillast kootud neljakandiline riidetükk, millel keskel peaaug. Lõpuks paneb indiaani poiss endale pähe laiaservalise kübara, mis on laamavillast vanutatud vildist.

Laama on eeslisuurune koduloom (vaata pilti). Tal on pikk kael, kikkis kõrvad ja targad silmad. Kui poleks laamasid, oleksid indiaanlased päris hädas. Need loomad annavad mägielanikele villa riide valmistamiseks, piima ja liha toiduks. Kaugemale rännakule minnes seotakse laama selga toidupaun ja veelähker.

Ketšuaad valvavad mägedes laamakarju. Kuid suurem osa karjast kuulub rikkale peremehele. Peremehele kuulub ka iga maatükk, mis harimiseks vähegi kõlblik. Seepärast elab Ekuadori mägirahvas üpris vaeselt.

INDIAANI POISS MÄGEDEST

M

äletad, detsembrikuu „Tähekeses“ kutsusin sind võistlema. Palusin kirjutada kõige naljakama loo, mis sinuga on juhtunud või mida sa oled näinud-kuulnud. Nüüd on siis kõik tööd läbi vaadatud ja võitjad selgunud. Auhinnad – raamatud – saadan TIIA TAMMELE, Kohtla-Järve 8. 8-kl. Kooli III klassi õpilasele; MADIS EICHELE, Võru 1. 8-kl. Kooli II klassi õpilasele; TÖNIS LALLILE, Keila Keskkooli II klassi õpilasele; REET MATTOLE, Tallinna 1. Keskkooli IV klassi õpilasele; AILI LAASPERELE, Rakvere 1. 8-kl. Kooli IV klassi õpilasele; MAIRE KASELEHELE, Laguja Algkooli IV klassi õpilasele, ja MARJU UUSTAMILE Sindist. Suur aitäh kõigile, kes võistlusest osa võtsid!

Täheke

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

„Unenäole“ joonistas
pildi 6-aastane ANU
VEIDEMANN Pärnu 7.
Lasteaiast.

Vigurilugu

SEDA LUGU TÕESTI NÄHTI,
KUIDAS KUU KORD VEERIS TAHTI,
KAPSAS KEETIS HERNEST SUPPI,
HERNES LÕI TA POTI UPPI.
ROTT SEE TAHTIS NAISEKS MUTTI,
MUTT SIIS VÕTTIS 'ARA ROTI.
NÄHTI, KUIDAS ÖITSESID KORD LINNUD,
NÄHTI, KUIDAS LENDASID KORD LILLED,
NÄHTI, KUIDAS INIMESED ROHTU SÕID,
NÄHTI, KUIDAS HOBUSED KORD TANTSU LÖID.

TIIA TAMM,
Kohtla-Järve 8. 8-kl. Kooli
III klassi õpilane

Potsaku mäel

KEILA LINNA A'ARES SEAL
ON ÜKS MÄGI KÜNKA PEAL.
POISTEVÄGI K'ÄIB SEAL KOOS,
SUUSATAVAD SUURES HOOS.
JA KUI KUKUD, POTS SIIS K'ÄIB –
POTSAKU M'ÄE NIMEKS J'ÄI.

TÖNIS LALL,
Keila Keskkooli II klassi õpilane

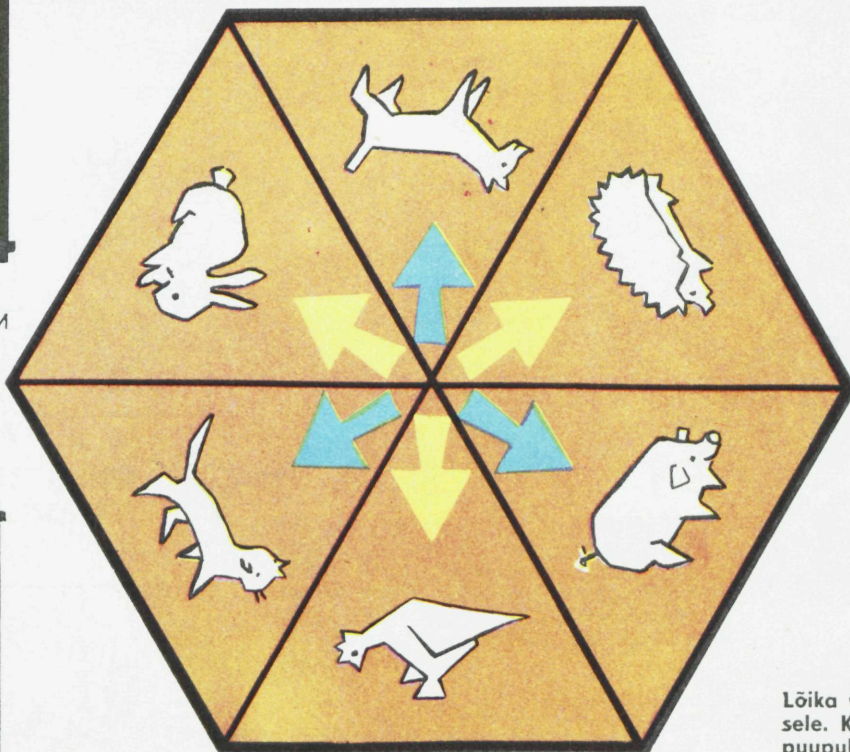
Unenägu

Kord magasin magusasti. Unes nägin, et nääritaat tuli külla. Lugesin luuletuse ja sain palju, palju maiustusi. Hakkasin komme sööma. Harutasin ühe kommi paberist lahti ja panin suhu. Hammustades oli valus ja ma ärkasin üles... Mul oli sõrm suus.

MADIS EICHE,
Võru 1. 8-kl. Kooli II klassi õpilane

Joonistanud K. TAMM

JÄNES

KOER

SIIL

KASS

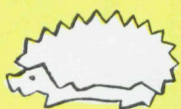
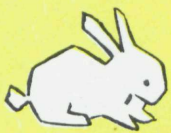
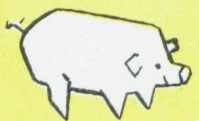
SIGA

KANA

VURRIMÄNG

Lõika välja kuusnurkne kujund ja kleebi see samakujulisele pappalusele. Kuusnurga keskelt (nagu joonisel näed) torka läbi teritatud otsaga puupulk või pliats. Vurr on valmis. Nüüd lõika välja aluskaardid ja loomapiltidega mängumargid.

Kutsu sõber mängima. Üks võtab endale sinise aluskaardi ja sinised mängumargid, teine kollased. Vurri keerutage järjekorras. Vurr jääb lauale küljetsi peatuma. Missugune loomapilt lauda puudutaval vurriküljel asub, seesuguse pildiga mängumark asetage aluskaardile. Kes kõige enne oma aluskaardi ruudustiku mängumarkidega katta jõuab, on vurrimängu võitnud.

SIIL

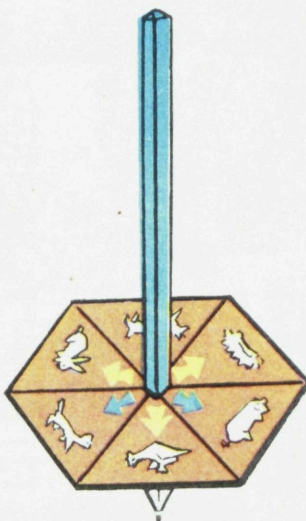
KASS

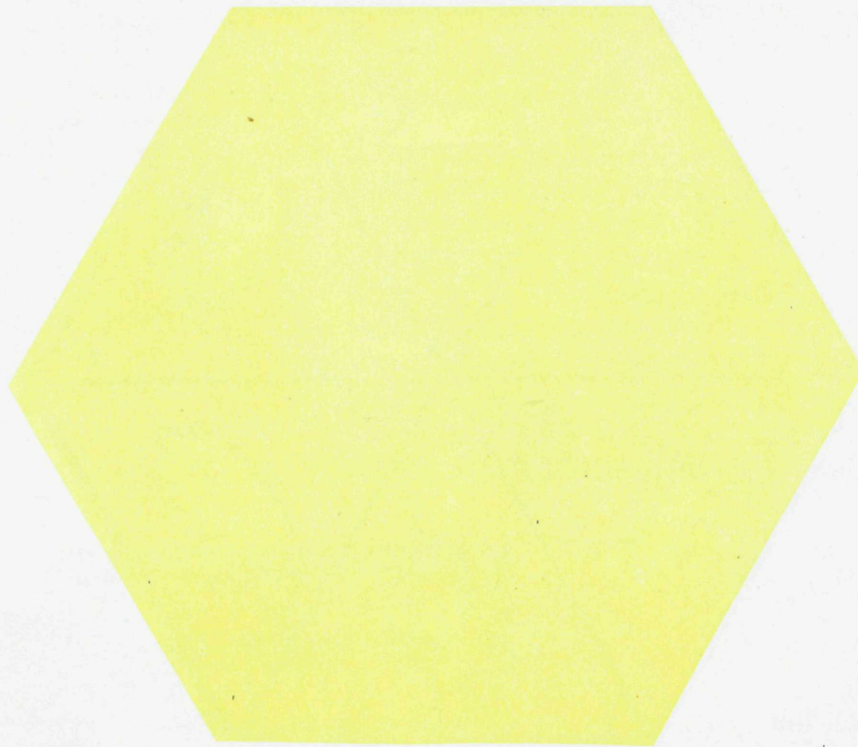
JÄNES

KOER

KANA

SIGA

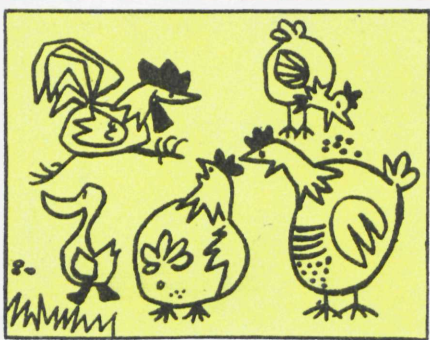

RUUTUDEST PILT

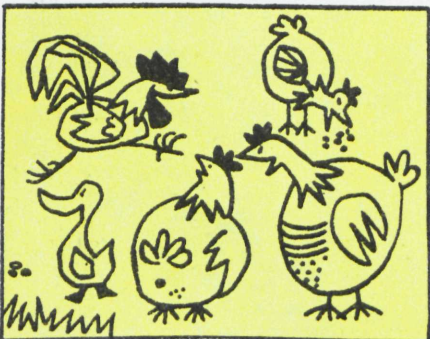
Seletust polegi vist vaja, sest niisugust mängu olete ennegi mänginud!

Joonistanud V. KOTKAS

MISPOOLEST ERINEB
UKS PILT TEISEST?

PARGIS

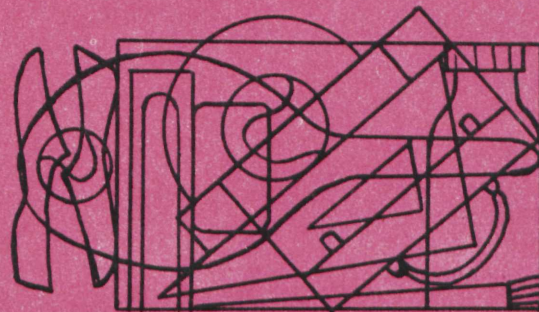
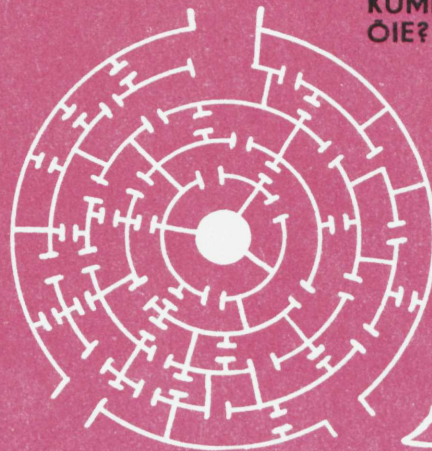
Kuidas saaks selle pargi jagada kolme sirgjoonega neljaks ühesuuruseks osaks nii, et igas osas oleks neli erinevat puud?

KES SAAVAD PREEMIAD?

„Tähekeses“ nr. 1 ilmunud mõistatuste lahendajaist olid tublimad MERIKA ALVERE, MARJU TIIT, HEINO HAINAS, REIN KALMUS, LEHTI NITTIM, RAUL TAMBERG, RISTO LEPP.
Kõik nad saavad preemiaks raamatu.

MARE JA M'ART
L'AKSID SINI-
LILLI OTSIMA.
KUMB LEIAB
ÕIE?

MIDA PEAB ANTS HOMME
KOOLI KAASA VÕTMA?

KUIDAS PUNAMÜTSIKE
PÄÄSEB VANAEMA MAJJA?

Joonistanud K. NIINEPUU

ELKŪ Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri „Täheke“ nr. 4 – 1967, VIII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskmittee Kirjastus.

Kollegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmets. Laduda antud 25. II. 1967. Trükkida antud 21. III. 1967. Trükkiarv 55 000. Paber 90x60/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,85. MB-03803. Tellimise nr. 367. Trükkikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41.

Esikaanel H. SAMPU joonistus „Robot mängib tikumängu“.

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,85 учётно-издательских листов. Типография «Oktoober», ЭССР, Таллин, Тартуское шоссе 41. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, бульвар Эстония 4. Цена 15 коп. Зак. 367. Тираж 55 000.

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

LÕBUSAD KOSMONAUDID

Võiks ju tähepoistega
jenkat tantsida!

Kollektsiooni jaoks
komeete püüda!

Kui teeks läbi
Saturni rõnga täpsussõitu!

Ja tooks koju
värseid
päikesekiiri!

Ehk kõlbaks
kuusirp kiikumiseks!

Joonistanud O. KALLAS